

Zaterdag

den 2 December.

PRUISSEN.

De Pruisische Staats-Zeitung, van den 26sten, breekt eindelijk het stilzwijgen af omtrent het voorgevallene met den aartsbisschop. Na vermelding der bekende redenen van ontevredenheid, zegt zij: de Koning kon hem dus de uitoefening van zijn aartsbischoppelijk ambt, en gevolgelijk ook zijn verblijf in het aartskerkspel Keulen niet langer veroorloven; het bleef hem evenwel vrij, zich buiten dat kerspel, in zijn geboorteland, de provincie Westphalen, eene woonplaats te kiezen, vanwaar hij zich schriftelijk of ook wel persoonlijk aan Rome wenden kon, mits hij slechts, om verdere verwarring voor te komen, de lijdste gaven wilde, geenerlei ambtsverrigtingen te plegen; in geval van weigering dezer belofte daarentegen zou hem, ten einde het voormelde doel te bereiken, de in de nabijheid zijner geboorteplaats gelegene stad Minden, als provisionele woonplaats aangewezen, en zijne onvertraagde afreis derwaarts, bewerkstelligd moeten worden. — Daar de aartsbisschop de gevraagde belofte weigerde, heeft hij nog denzelfden avond naar Minden moeten vertrekken. De overheden aldaar zijn aangemaand geworden hem met de zijner waardigheid en zijnen persoon toekomstige onderscheiding te behandelen, en hem in het gebruik zijner persoonlijke vrijheid niet meer te beperken, dan het doel, om hem de uitvoering van zijn aartsbischoppelijk ambt onmogelijk te maken, vereischen zou.

Dusseldorf, 27 November. Eergisteren werd hier de derde algemeene vergadering van de deelhouders aan den Dusseldorf-Elberfelder spoorweg gehouden. Na overlegging der Koninklijke toestemming en der ministeriële goedkeuring van het plan en der spoorlinie, besloot men eenparig, den arbeid terstond te beginnen, en met allen ijver voort te zetten.

RUSLAND.

St. Petersburg, 28 November. De luitenant van den generelen staf, Tutschkoff heeft een tienjarig octrooi bekomen voor eene nieuw ontdekte bewerking, om het heetwortelsap tot suiker-fabriekatie door middel van eene uit den sik getrokken stof te zuiveren.

— Uit Archangel werden, in den loop van dit jaar, 290 schepen en 83 kleinere vaartuigen, met Russische producten beladen, afgezonden.

ZWEDEN en NOORWEGEN.

De zilvermijnen te Konsberg in Noorwegen hebben, in het laatste werkjaar, gemiddeld meer dan 500 mark zilver wekelijks uitgeleverd.

LONDEN, den 27sten November.

De beide huizen van het parlement zijn heden avond weder vergaderd geweest, maar tot op het vertrek van den post is er niets van belang verhandeld. In het Huis der lords zal lord Roden, een ultra-tory, inlichtingen vragen nopens den geschokten staat van Ierland, welke motie, zoo men verwacht, aanleiding tot langdurige debatten over het gedrag van het bestuur van dat land zal geven. Lord Mulgrave, de onder-koning van Ierland, heeft beloofd tegenwoordig te zijn, om het bestuur te verdedigen.

— De berichten uit de manufactuur-districten luiden niet veel anders dan de laatstevorige. De handel schijnt tragelijk, maar met vastheid te herleven, en de prijzen souteren zich, ook zelfs bij geringe affaire.

PARIJS, den 27sten November.

Bij eene ordonnantie, door den minister van binnenlandsche zaken onderteekend, wordt bepaald dat de eerste driejaarlijksche vernieuwing van den algemeenen raad van het Seine-departement, en de keuze van kandidaten voor den post van Maire in de hoofdstad, in den loop der maand December zullen plaats hebben. Door den heer Martineau is dezer dagen ook eene commissie benoemd om een nieuw ontwerp van wet op de gevangnissen op te maken.

— Het Journal des Débats bekeelt heden een tweede artikel over de reductie der renten, waarvan het de onbillijkheid en onstaatkundigheid zoekt aan te toonen.

— Met de jongste tijdingen uit Madrid tot den 19den, heeft men ontvangen de aanspraak, door de Koningin-Regentes voor de beide vereenigde kamers uitgesproken. De hoofdinhoud van dit weder vrij uitvoerig stuk, is als volgt:

Mijne Heeren de Senatoren en afgevaardigden!

Ik gevoel altijd het levendigste genoegen, wanneer ik mij in deze zaal omringd zie van de vertegenwoordigers der natie, welke ik voor

den hechtsten steun van den troon houde en van de wetten, die de vrijheid van het Spaansche volk waarborgen.

« Den dood van Willem IV, Koning van Engeland, betreurende, gevoel ik eene zoete vertroosting, ziende dat de Koningin Victoria, zijne doorluchtigste opvolgster, met dezelfde gevoelens als haar doorluchtigste bom vervuld, naauw verbonden is met Z. M. den Koning der Franschen en de Koningin van Portugal, onderteekenaars van het traktaat, van het viervoudig verbond.

« De mogendheden toonen in onze zaak dezelfde belangstelling, waaraan wij ons tot heden toe hebben gegeven. Aan hunnen edelmoedigen bijstand hebben wij gantsche de verrijking onzer grenzen, alsmede die van de geheele uitgestrektheid onzer kust, door de werkzaamheid der eskaders te danken. Wij hebben aan hen nog andere afdoende en gepaste hulp te danken, die dagelijks onze erkentelijkheid jegens hen grooter maakt; daaronder behooren de maatregelen van den Koning der Franschen tot wering van den invoer voor de opstandelingen, en de vergunning aan onze troepen om soms over het fransch gebied te trekken.

« De kabinetten, met welke wij in dezelfde betrekkingen niet staan, toonen zich daarom jegens Spanje niet vijandelijk; het is te hopen, dat wanneer die kabinetten beter onderrigt zullen zijn over de jongste gebeurtenissen, die onze wapenen begunstigd hebben, en van het eenparig besluit der Spanjaarden, om tot elken prijs den troon hunner Koningin staande te houden, er eenige verandering in hunne staatkunde zal plaats hebben, vooral wanneer de wreede handelingen van den pretendent op zijn' togt naar het midden des rijkts ter hunner kennis zullen gekomen zijn.

« Zoo de nuyverheid zich staande houdt en de handel niet geheel kwijnt, heeft men zulks aan de afdoende zorg van het gouvernement te danken. Landbouw, kunsten, wegen en kanalen zijn het voorwerp eener zorg, geëvenredigd aan de hinderpalen, die zij ontmoeten. De gestichten van weldadigheid en openbaat onderwijs krijgen de ondersteuning, die het gouvernement hun kan verleenen, en alle takken van beoor zijn mede gewaakt, die naar de bestaande van den tegenwoordigen toestand van Spanje gelooven zou.

« Ten gevolge der zware moeilijkheden, veroorzaakt door de hardnekkige worsteling, welke duur mijn hart diep bedroeft, kunnen de financiën zich nog niet naar wensch voordoen. De vorige cortes hebben edelmoedig aan mijn gouvernement de middelen verleend, welke 's lands gesteldheid aanbod, om aan de noodzakelijke dienstverplichtingen te voldoen en om het te kort te dekken, waarvan het moment over het loopend jaar bepaald is; maar hoewel het gouvernement pogingen doet en wil blijven doen voor de realisatie dier hulpmiddelen, moet men voor oogen houden, dat de aard zelf die middelen ongelukkiglijk zich er tegen verzet, om dezelve zoo spoedig en zoo volkomen te realiseren, als de dringende behoeften van de schatkist het vorderen.

Over het geheel onderscheidt zich deze aanspraak van de vroegere door een meer gematigden toon, dan de vorige stukken van dien aard. De rampen, die Spanje drukken, de noodlottige gevolgen van den oerlog worden er niet in ontveinsd, evenmin als de verlegenheid van de schatkist. De beide koninginnen werden bij het gaan en de terugkomst van het paleis der cortes met gejuich ontvangen, de stad was overigens rustig gebleven. Men hoopte, dat de magtigheid in de kamers, de gematigde beginselen toegedragen, het gouvernement een wezenlijken steun zoude verleenen.

Van den 28sten November.

Extrakten uit Particuliere Brieven:

Het stoffelijk overschot van den generaal Damrémont wordt heden te Parijs verwacht; verscheiden regementen van het garnizoen zijn in hunne kamern geconsigneerd, ten einde gereed te zijn om op het eerst kommandowoord den lijfstoet te moeten treden.

De ministeriële dagbladen berichten dat de begrafenisplechtigheid onbepaald is uitgesteld, ten einde de hertog de Nemours daarbij kunnen tegenwoordig zijn. Men hoopt dat dit verwijt aan de kamers der generaals Perrigaux en Caraman den tijd zal geven, om insgelijks de Parijs aan te komen.

De vloot, die sedert eene maand ter reede van Brest heeft gelegen, zal eindelijk morgen, daar de wind gunstig gewoeden is, vertrekken. De heer de Lascases bevindt zich steeds aan boord der Neptunus.

Opening ten half drie ure. — Lezing en goedkeuring van de notulen van het verhandelde in de vorige zitting.

Toelating en beëdiging van W. baron Noell, nieuw benoemd van wege Holland.

Zamenstelling van de afdeelingen voor November. Tot presidenten en vice-presidenten derzelve worden benoemd:

Afd.	Presidenten.	Vice-Presidenten.
1ste.	Junius van Hemert,	Vissius.
2de.	de Jonge,	Lusac.
3de.	op den Hooff,	van Dam van Isselt.
4de.	van Swinderen,	Donker Curtius.
5de.	van Rappard,	Dyckmeester.

Zijn ontvangen drie koninklijke boodschappen, als volgt:

1o. Ten geleide van eene voordragt houdende wijzigingen in de transitoire wet van 16 Mei 1829 (Staatsblad No. 29), behelzende bepalingen wegens den overgang van de vroegere tot de nieuwe wetgeving.

2o. Ten geleide van eene voordragt houdende de wet tot het werkstelligen van de ligting der nationale militie, op den voet van het loopende jaar, voor 1838;

3o. Ten geleide van eene voordragt tot vernieuwing van de wet tot beteugeling van onrust en kwaadwilligheid, over 1838.

Deze voordragten, met de daartoe behoorende stukken, zijn bereids gedrukt en zullen, aan de afdeelingen van November worden gezonden.

Kennisgeving van het gesloten traktaat van koopmanhandel en zeevaart tusschen Nederland en Engeland en van de toetreding van het groot-hertogdom Baden tot het met Pruisen gesloten traktaat.

Mededeeling, dat de heeren van Tuyl van Heese en Smeek Hurgronje door ziekte belet worden de zittingen der Kamer bij te wonen.

Zijn ontvangen onderscheiden verzoekschriften, als van schippers bij Dordrecht, die bezwaren inhengen tegen de belasting op het personeel en het patentregt, en van zich noemende separatisten uit Utrecht, Gelderland en Noord-Brabant, die zich beklagen over militaire ontegeningen en de tusschenkomst der Kamer bij Z. M. den Koning daartegen verlangen. — Verzonden naar de commissie van petitiën.

Aan de Kamer is hulpe gedaan van een drietal boekwerken, te weten door den heer van Waardenburg, over het bestuur der Permanente Commissie van weldadigheid in de koloniën; van eene uitgave van de wetten op de nieuwe zamenstelling der rechterlijke magt en het beteld der justitie, in zakformaat; en van de eerste afleveringen van het werk van Mr. van Houten, over de nieuwe Nederlandse wetgeving. — Plaatsing in de boekery.

Niets meer aan de orde zijnde, wordt de vergadering gescheiden, zonder bepaling van den dag der nadere bijeenkomst.

— Heden hebben de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zich bezig gehouden met het onderzoek van de ontwerpen van wet, welke gisteren aan dezelve zijn aangeboden.

AMSTERDAM, den 30sten November.

Beurs van 29 November.

Holland. Van onze 2 1/2 pCt. werden eenige postjes voor Duitsche rekening aangekocht te 53 1/2 en 1/2, en bleef de prijs op deze hoogte; 5 pCt. openden met 101 1/2; verschillende postjes, welke echter voor binnenlandsche rekening aangekocht zijn, vielen den prijs allengs tot 101 1/2 klimmen; in Kansbiljetten was de omzet weder zeer gering, en men kon niet meer dan 22 1/2 daarvoor bedingen; beide Syndicaat iets wijliger; oud 93 1/2; nieuw 76 1/2 a 1/2; in Handelmaatschappij heerschte n. g. al eenige beweging, geopend te 172, viel de prijs spoedig tot 171 1/2, herstelde zich weder tot 173, en bleef 172 1/2; van 5 pCt. Oost-Indië zijn te 100 eenige postjes afgegeven; Haarlammer Spoorweg 128; dito Rotterdam van 117 tot 118 afgegeven.

Spanja. Ardoins 20, 18 1/2; twee postjes gedaan. Rusland. Oude Russen 104 1/2; nieuwe 104 1/2; gejaan; Roebels 66 1/2. Oostenryk. 5 pCt. Metaalk 100 1/2; dito 5 pCt. Weener bank te 102 1/2 afgegeven.

Op Brazilianen bleef de aandacht onzer speculanten gevestigd, en doordien er heden geen Engelsche prijzen bekend waren, zijn de fluctuatien hierin groot geweest; 73, 71 1/2 en 72 1/2 waren de prijzen. Nieuwa was er heden volkomen stilte; hopen de Industrie der Fransche 5 pCt. bleef heden op 117 1/2 onbewogen.

Beurs van 30 November.

Holland. 2 1/2 pCt. 53 1/2; 5 pCt. 101 1/2; Kansbiljetten 22 1/2; oud 93 1/2; 1/2; nieuwe 76 1/2 a 1/2; Handelmaatschappij 172 1/2; Spoorweg 99. Haarlammer 128, Rotterdam 119.

Spanja. Ardoins 19 1/2. Rusland. Oude 104 1/2; nieuwe 104 1/2; van 1835 en 1833 96 1/2. Columbia Indië Mexico 22 1/2; ongestelde 10 pCt.

Mengelwerk.

Herinneringen uit de Tweede Kamer.

„Hoe gaarne zoude ik deze rede hebben aangevangen met eene gelukwensching over het bevredigen onzer regtmalige verlangens, zoo dikwijls in en buiten deze vergaderzaal geuit; dan, omtrent hetgeen niet in onze magt staat, betaamt het ons met gerskt geduld en onderworpen geloof de toekomst te verbeiden en alzoo te toonen, dat het tegenwoordig geslacht zijne voorvaderen waardig is.” Z. Exo. de Minister van Financiën; Zitting 19, Staats-Courant 20 October.

Na eene korte inleiding, waarin de welsprekendheid van den vorigen minister van financiën niet wordt vergeten, uit de tegenwoordige het bovenstaande.

„Hoe gaarne zoude ik deze rede hebben aangevangen met eene gelukwensching over het bevredigen onzer regtmalige verlangens.” Onzer regtmalige verlangens.

Wij hebben dus, dit erkent Zijne Exc. zelve, regtmalige verlangens. En welke zijn die?

„Elke voorwaarde, onzer erachtens, welke de eerste plaats meenen wij te moeten noemen de beëindiging van het status quo. Tallooze stemmen in den lande hebben de volstrekte noodzakelijkheid daarvan aangetoond, en zijn niet wederlegd geworden. De regering, wel verre van het tegen te spreken, zeide, het evenzeer te wenschen. Doch de natie, welke het niet te doen was om de regering zulks te hooren wenschen, maar te zien volbrengen, drong hie langer hoe meer op eene afdoening aan! Op de aanvraag der regering, dat liet haar onmogelijk was, vroeg men waarvoor? Zij kon liet der natie niet mededeelen, antwoordde zij; diplomatische redenen verhinderden zulks. Wij poogden aan te toonen, dat deze verantwoordiging onaannemelijk was, vermits onze staatkunde, als geheel afhankelijk van de groote Mogendheden, voor dezelve geen geheim zijn kon, en het ons vreemd voorkwam, hetgeen men van dezelve vernamen had, nu voor haar geheim te willen houden. Indien men beweert, pogingen aan te wenden om tot eene beslechting van het geschilpunt te geraken, doch in die pogingen door de Mogendheden te worden tegengewerkt, waarom zou men dan het overen weer gebeurde niet kunnen bloot leggen? De pogingen zullen immers wel gestrekt hebben tot een doel, hetwelk de natie begeert?

Wat hiervan zij, — het gouvernement! vond niet goad der natie mededeelingen te doen; slechts de Staten-Generaal ontvingen die in commissie. „Oordeelden nu, in het laatste jaar, de Edel Mogende Heeren die mededeelingen zoo voldoende? Neen, waarschijnlijk; want een aantal lederr, 17 zoo wij ons niet bedriegen, stonden tegen de buitengewone aanvragen voor oorlog en marine, welke, indien men de bestendiging van het status quo goedkeurde, of althans als onvermijdelijk beschouwde, — weinig tegenspraak hadden kunnen vinden. Een aanzienlijk getal van de leden der Kamer was derhalve niet overtuigd van de onmogelijkheid om tot eene beëindiging van het status quo te komen; maar wilde integendeel, door het weigeren van de buitengewone gelden, welke hie buitengewone toestand vorderde, de regering den sterkst mogelijken spoorslag tot eene eijdelijke afdoening geven.

„Nu weder herhaalt de minister het reeds meermalen aangevoerde; dat eene afdoening van het groote vraagstuk niet in de magt der regering staat. Het waarom schijnt men aan de natie weder niet te zullen mededeelen; en dit dunkt ons dubbel betreurenswaardig, omdat, gelijk wij reeds meermalen hebben aangetoond, de natie niet alleen de overtuiging begeert, dat de regering het Blijssche vraagstuk wil afdoen, maar ook, dat de mannen, aan welke die taak opgedragen is, er geschikt toe zijn! Wie verzekert haar toch, dat hetgeen aan onze tegenwoordige staatsmannen onmogelijk was, liet ook aan anderen zijn zou?

Hoe, in deze zitting, de Kamer er over denken zal, en hoe ontscheidene leden, die het vorige jaar openlijk en plegtig verklaard hebben voor het laatst hunne stem tot de buitengewone aanvragen te geven, thans hantieren zullen, zal weldra uit de beraadslagingen bliken. Onder onze regtmalige verlangens meenen wij in de tweede plaats te mogen tellen de herziening der grondwet.

In 1830 legde de regering zelve aan de Staten-Generaal de vraag voor: Of de grondwet behoorde te worden gewijzigd? B-vestigend werd die vraag beantwoordt. Daarop benoemde de Koning, in Februarij 1831, eene commissie tot herziening der grondwet; die commissie bragt een verslag uit; geene herziening evenwel volgende, drong de Kamer, in haar antwoord op de troonrede van 1831, er nader op aan „Sire, het Nederlandsche volk heeft behoefte aan de vreedelike regeling zijner buitenlandsche betrekkingen; en het wil aan de herziening zijner staatkundige instellingen, ten gevolge der afscheiding van België.”

De Koning, de Staten-Generaal, de commissie tot herziening waren liet dus, eene met de natie allen begeerden eene herziening der staatsinstellingen, en nu? Waar is nu, sinds die zes jaren, de doof de natie, wier trouw en opofferingen men voortdurend roemt, zoo zeer gewenschte, de voor haar zoo uoodige herziening? . . . Is die nu ook onmogelijk? Wordt die nu ook door de Mogendheden verhindert? En mag men ook niet weten waarom?

„Inderdaad, een ministerie wordt zeer gemakkelijk, indien het genoeg is, zingande de gewigtigste vraagpunten, aangaande de varigste verlangens, de erkende Le oeften der natie, te verklaren, dat de bevrediging daarvan niet in zijne magt staat, en dat het ons betaamt met gerskt geduld en onderworpen geloof de toekomst te verbeiden.

„Inderdaad, een ministerie wordt zeer gemakkelijk, indien het genoeg is, zingande de gewigtigste vraagpunten, aangaande de varigste verlangens, de erkende Le oeften der natie, te verklaren, dat de bevrediging daarvan niet in zijne magt staat, en dat het ons betaamt met gerskt geduld en onderworpen geloof de toekomst te verbeiden.

Zouden wij echter ons ministerie van onderworpen geloof wel eens mogen vragen, waartoe dan eigenlijk de volkvertegenwoordigende regeringsvorm dient?

Nederlands Staten-Generaal.

De voortgang der tijden, de ontwikkeling van het menschdom, in één woord, de beschaving bracht vertegenwoordigende regeringsvormen aan. Even als wij den mensch in zijne kindsche jaren aan den leiband zien zijner ouders en meesters, als jongeling reeds meerdere zelfstandigheid krijgen, en eindelijk man geworden, zelf denken en oordeelen, en voor zijne belangen waken, — zoo ook ging het met de volkeren. De strengste alleutheersching bestuurde hunne kindscheid, enkele vrijheden kenteekenden hunne jongelingsjaren, tot dat eindelijk eene onmiddellijke deelneming aan het bestuur, hunne rijpere jaren aankondigde. Slechts weinige volkeren hebben dien leeftijd nog bereikt, vele de kinderschoenen nog niet afgelegd, — maar ook eenmaal zal voor hen die tijd aanbreken. — Ons Vaderland deelde reeds lang in deze voorregten. *Nederland*, hetwelk nimmer achterlijk bleef op den weg der beschaving, nam onmiddellijk dezelfs plaats onder de Constitutionele Staten. Niet genoeg kan dit door de natie op prijs gesteld worden; dankbaar moet zij gedenken aan die mannen, welke haar hiertoe bragten, maar ook tevens waken, om dit ongeschonden aan de nakomelingschap over te brengen, niet op het pad der beschaving terug te treden.

Volgens Art. 77 en 78 der grondwet wordt het Nederlandsche volk vertegenwoordigd door twee Kamers, te zamen de Staten-Generaal. Zij zijn derhalve de tolken der natie. Zij moeten de belangen van het volk aan het bestuur kenbaar maken. Zij moeten eindelijk met hetzelfde de maatregelen beramen, om het staatschip te besturen, om zoo veel mogelijk bloei en welvaren aan te brengen. De Staten-Generaal vormen een zedelijk ligchaam, eene *persona moralis*; hun wezen is eenen wil te hebben, het belang der natie. Dien wil te openbaren, denzelfden te doen zegelpralen, — ziedaar hunne heiligste pligten.

Wijselijk werd hierom ook in de grondwet het regt van initiatief aan de Tweede Kamer gegeven. Zij mag, zoo wel als de kroon, voorstellen van wet doen; zij mag die bepalingen en verordeningen voordragen, welke zij verneemt met het belang der natie overeen te stemmen; zij is hiertoe gehouden. — En voldeed nu onze vertegenwoordiging steeds aan hare verplichting? — Natuurlijk spreken wij alleen van de Tweede Kamer. De Eerste laten wij geheel daar. De verkeerde wijze van hare benoeming, het geheime der beraadslagingen hebben haar allen invloed bij de natie ontnomen. Het is, alsof *Nederland* slechts eene Kamer bezit; niets sischt ook dringender verbetering bij het herzien der grondwet dan deze bezwarende instelling. — Het is alleen de Tweede Kamer, welke wij bedoelen, die Kamer, waar bij uitstek de stem der natie zich moet doen hooren, haar uitdrukkelijk verlangen zich moet openbaren. Voldeed, vroegen wij reeds, deze Kamer immer aan hare edele roeping? Ziet hare geschiedenis in. Handhaafde zij steeds de grondwet; zorgde zij voor het wezenlijke belang der natie? Wilde men alle voorbeelden van het tegendeel aanhalen, hoe ver zou dit leiden: weinige zijn genoegzaam. Vanwaar, vragen wij, de wet van 6 Maart 1818: eene wet zoo strijdig met alle grondwettige instellingen; eene wet waaraan de natie de conflicten en eene menigte ongrondwettige besluiten te danken heeft? Vanwaar het Amortisatie-Syndicaat: eene instelling, die ons financieelwezen bijna geheel omsluit, en hetzelfde tot een ondoordringbaren chaos gemaakt heeft? Vanwaar dat de natie geheel onkundig blijft omtrent dezelfs koloniewezen? Nimmer huisvestte bij Nederlands vertegenwoordigers een uitdrukkelijk geopenbaard wil; hij ontbreekt er nog. Ziet hetgeen in de laatste jaren plaats greep. Eenmaal mocht de vertegenwoordiging, gevraagd zijnde, antwoorden, dat de scheiding met *België* wenschelijk was; maar heeft zij sedert ooit uitdrukkelijk geloofd, dat dit gevolgen moest hebben? De natie verlangt sedert jaren naar eindschikking; de natie verlangt naar verbetering van hare staatkundige instellingen; de grondwet moet onmisbaar herzien worden: de huishouding van staat vereenvoudigd. Toonde de Kamer, dat dit ook haar vaste wil is? Maakte zij ooit hiertoe gebruik van het regt, haar bij Art. 113 en 114 der grondwet toegekend? Jaarlijks zien wij de begrotingen voordragen; jaarlijks wordt dan in lange redevoeringen de gang van het bestuur nagegaan; maar weldra is het budget aangenomen, en alles wederom stil, geene stem doet zich meer hooren. — Wil men de oorzaak kennen van al het gebrekkige onzer vertegenwoordiging; — het ligt in de verkiezingen; het ligt in de wijze van beraadslagingen; het ligt in de zamenselling der Kamers. — Publieke geest ontbreekt aan *Nederland*, en kan niet ons bestendigschetsel van verkiezingen nimmer ontluiken. De trapsgewijze verkiezing, bij onze grondwet voorgeschreven, verwindert den vertegenwoordiger te zeer van de natie. Haar invloed op deze benoemingen is geheel verlamd, zij stelt er geen belang meer in. Ziet de verkiezingen der laatste jaren. Werden daar telkens mannen genomen, die wezenlijk de tolken van duizenden hunner medeburgers konden gezegd worden? Zag men de verlichtste, kundigste menschen als vertegenwoordigers optreden? — Verre dat wij hier op geene uitzonderingen zouden bedachten zijn. Ja enkele onafhankelijke, kundige mannen waren gekozen; maar wat zullen wij onder anderen zeggen van *Holland*, *Utrecht* en *Zeeland*? — Te weinig inderdaad wordt nog begrepen, wat een vertegenwoordiger is, hoe danig hij zijn moet. Onafhankelijkheid, kundig, zelfstandigheid, dit zijn zijne voornaamste vereischten. Nimmer moet de zending als vertegenwoordiger met een ambt gelijk gesteld worden; en hoe dikwijls geschiedt dit niet. Het plaats nemen in de Tweede Kamer begint hoe lang zoo meer als eene betrekking voor het leven beschouwd te worden. Eenmaal hiertoe gekozen, en toestemmende in den gang van het bestuur, rekent men zich voor altijd geborgen. Herkiezing is goed, maar met voorzigtigheid. Men dient in het oog te houden, dat de natie dagelijks verjeugdigt, terwijl een ligchaam, uit dezelfde leden bestaande, elk a dag veroudert.

Herziening onzer staatkundige instellingen en onmiddellijke verkiezingen door de natie kunnen dit alles herstellen. Mocht eindelijk de dag geboren worden om aan dit groote werk te beginnen. Dan zal de vertegenwoordiging in ons Vaderland geen klank, maar eene waarheid zijn; de publieke geest zal zich opgewekt gevoelen; de burgerlijke vrijheid verzekerd worden, en *Nederland*, immer aan het hoofd der verlichtste volkeren, wederom dezelfs plaats hernemen. D.

Muntstelsel.

In ons nummer van den 23sten November gaven wij de tot het muntstelsel betrekkelijke nota, welke de heer WARIN onlangs in de afdeelingen van de Tweede Kamer overgelegd heeft. Daarin gewaagt Z. Ed. van eene vroegere nota, welke hij voegde bij het proces-verbaal der beraadslagingen van de eerste afdeeling, gehouden den 26sten en 27sten October 1835. Zie hier dezelve:

NOTA.

«Wanneer zal men de hand slaan aan de verbetering van ons muntwezen? — Men ziet op tegen de te groote kosten en vergeet de miljoenen, die voor lang reeds tot dat einde op het budget zijn verleend. Men schijnt te denken dat men gered is, wanneer men de oogen sloot en het kwaad niet aanschouwt. Maar dit kwaad is een invreende kanker. Het kan niet aan zich zelf overgelaten worden, zonder vroeg of laat tot groote onheilen aanleiding te geven. Het muntwezen moet door de regering worden in orde gebracht, en hoe langer men daarmede talmt, zoo veel te meer kosten zullen aan het herstel moeten besteed worden.

De wortel van het kwaad ligt in de wet van den 28sten September 1816. Dit is gezegd en met gronden gestaafd vóór dat de wet werd daargesteld; dit is naderhand meermalen gezegd en bewezen; dit is bekend. Zoo lang die wet bestaat, kan geene afdoende hulp aangebragt worden.

Ik ben van gedachte, dat het in 1816 mogelijk ware geweest, onze munt op de oude waarde te houden, indien men eene betere wet gemaakt had, en doelmatige maatregelen had genomen. Doch mijne gedachte omtrent die mogelijkheid moge gegrond dan wel ongegrond zijn, altoos is het zeker: dat, door het daarstellen der gouden tienguldenstukken, het standaardmetaal van onze munt, hetwelk sedert langen tijd het zilver was, vervallen is, en het goud in de plaats is getreden, MET EENE VERMINDERING DER WAARDE VAN DEN GULDEN. Dit is eene onlieroepelijke daadzaak, welke sedert lang reeds tot het domein der geschiedenis behoort.

Het is insgelijks zeker, dat, sedert de wet van 1816, de in gebruik zijnde zilveren mant al gedurig in waarde vermindert, en verre beneden de waarde van den gouden standaardgulden staat, zonder dat sedert dien tijd enige doelmatige maatregel tot stuiting van het invreende kwaad genomen is, dan alleen het daarstellen van gouden vijf-guldenstukken.

Men heeft hier te lande met de zesthalven, in *België* met de schellingen, halve maatregelen genomen, welke, bovendien verkeerd berekend, veel geld hebben gekost, zonder nut aan te brengen.

Wat de gevolgen zijn van gebrek aan goede munt, hebben wij geen twintig jaar geleden, ondervonden, toen wij werden overstromd met vreemde ligte koperen munt, die men, bij gebuis aan eigen goede munt, niet konde weigeren aan te nemen.

Thans wil men degenen gestraft hebben, die, ziende dat de regering zelf met ligte munt betaalt, in verzoeking zijn vervallen, om zwaardere stukken met zulke ligte stukken gelijk te maken, terwijl het beter ware den menschen geene aanleiding tot die verzoeking te geven.

Deze daadzaken zijn bekend en zullen in het vervolg door degenen, die de geschiedenis van dit tijdvak zullen beschrijven, niet worden over het hoofd gezien. Men denke niet, dat de regeerders van den tijd, wanneer de crisis zal plaats hebben, de schuld zullen dragen; men zal naar den oorsprong en naar de eerste tijden van het kwaad opzien, en hoe grooter de onheilen zijn zullen, welke men zal ondervinden, ten gevolge van het verwaarloozen der noodige behoedmiddelen, des te donkerder zullen de klearen zijn, met welke men degenen zal kenmerken, die zullen gekend worden als oorzaak van die onheilen.

Het is bijna ondoenlijk, den gulden weder te brengen tot de waarde die hij had voor de wet van den 28sten September 1816, maar men kan zijne waarde bestendigen, op de tegenwoordige waarde, met, of alleen goud, naar den inhoud van het tienguldenstuk, of alleen zilver, naar de verminderde waarde, evenredig aan de tegenwoordige waarde van het tienguldenstuk, tot standaard te nemen.

De standaard bepaald zijnde, kan men overwegen hoe met de minste schade voor de schatkist en voor particulieren de vermindering van al de oude muntspeciën zal bewerkstelligd worden. In alle gevallen moet de muntfabriek zoodanig zijn ingerigt, dat men in korten tijd veel nieuwe munt kunne slaan, en de verwisseling in zeer korten tijd kunne plaats hebbe.

Verdere vermindering van de waarde van den gulden, dan die welke reeds bestaat, zoude dengenen, die, volgens beding in guldens, geldschuldig is, onverdiend verrijken, en dengenen, die geld heeft uitgezet, overdiend verarmen.

Ook moeten hier jaarlijks vele miljoenen in Nederlandsche waarde uit vreemde landen worden aangevoerd tot het betalen der interesten van kapitalen, genegocieerd in Nederlandsche guldens, en vele rekeningingen met vreemden zijn te vereffenen in Nederlandsche guldens. Het is dus eene zaak van gewigt, te zorgen, dat de waarde van den gulden niet meer verminderd.

(Was geteekend) WARIN.

De reden onzer mededeeling van de twee gemelde nota's is onze wensch, om deze belangrijke zaak, welke tevens een der verwikkeldste onderwerpen der staatkundige uitmaakt, onzerzijds eenigzins te lichten. Wij zullen daartoe in een volgend nummer overgaan;

NIJMEGEN, den 30sten November.

Gisteren is door den Kerkenraad het volgende alphabetische drietal van Pre-
dikanten geformeerd: *J. Sikkens Boelens*, te Wollega; *W. R. Feder*, te Loe-
nen aan de Vecht, en *W. C. Wansteven*, te Lochem.

Waterhoogte voor Keulen.

28 November: 13 voet, 6 duim.
29 November: 13 voet, 1 duim.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 30 Nov. 3 El 4 Palm 4 Duim; gewassen 0 Duim gevallen 11 D.
Den 1 Dec. 3 El 4 Palm 4 Duim; gewassen 0 Duim gevallen 0 D.

Advertentiën.

Getrouwd:

BERNARDUS VAN LOENEN
van Amsterdam,

ZOTPHEN,
den 1sten December
1837.

en
LEONORA HARMINA WASZINK.

VERKOOPING VAN WEEWAARDEN, gelegen te Hien en Dodewaard,

in de Neder-Betuwe.

De Notaris *W. S. G. T. POST*, residentie te *Eck en
Wiel*, Kanton *Tiel*, zal, ten verzoeken der Eigenaren, op Donder-
dag den 4den Januarij 1838, des voormiddags om elf ure, ten huize
van den Logementhouder *L. J. ROESINK*, in den *Gou-
den Leeuw*, binnen de Stad *Tiel*, in perceelen en massa's, doen in-
zetten, en drie weken daarna, op Donderdag den 25sten Januarij 1838,
terzelfder plaats en uur, definitief verkoopen, als volgt:

36 Banders,	90 Roeden	en 40 Ellen	Weiwaarden;
32 »	47 »	» 10 »	Rijswaarden;
3 »	37 »	» 50 »	Willigenpas;
	19 »	» 40 »	Rietbaan;
12 »	89 »	» 80 »	Zantplaat, en
	56 »	» 80 »	Water.

Zamen: 86 » en 41 »

Alle deze goederen zijn onder *Hien* en *Dodewaard* aan en bij den
andere gelegen. — Er is van dezelve onlangs door een bevoegd Land-
meter metelling gedaan en eene kaart geformeerd, die ter visie ligt
bij den Kastelein *A. R. VAN NEEBOS* in den
Engel te *Hien*.

Inmiddels nader onderrigt te bekomen bij
de Heeren *C. TAATS*, Burgemees-
ter, en *J. E. SLINGERVOET*,
particulier, beiden te *Dodewaard*.

† † † Degeen, welke iets te vorderen heeft van of verschul-
† † † digd is aan wijlen de Weduwe *A. GIEBEN*,
† gelieve daarvan opgave of betaling te doen ten kantore
van den Notaris *GODEFROIJ* te *Arnhem*.

Verkoop

op Woensdag, den 6den December 1837, van zware en gave *BEU-
KEN- en EIKENBOOMEN*, als ook *ELZEN* en
EIKEN HAKHOUD, in de Bosschen van den huize *Mid-
dachten*, in het *Wapen van Reede* op de *Steeg*, des morgens ten
11 ure.

† † † VERKOOPING op Zaterdag den 9den December
† † † 1837, des morgens ten tien ure, in het Logement *de Bok*,
† onder *Renkum*, van eene aanzienlijke partij *ZWARE
EIKENBOOMEN*, waaronder er ter hoogte van 12 ellen
tot aan de knin en ter dikte van 5 à 6 palmen over het krais, als
mede van eene groote hoeveelheid *ZWARE* en hoogopgeschotene
DENNENBOOMEN, staande op het landgoed de *Ko-
tenburg*, onker *Wageningen*, bij den Straatweg. Aanwijzing zal
geschieden door den arbeider *DRIESEN*, op het goed wonende.

J. A. Hördt,

in de Bakkerstraat, N°. 88, te Arnhem,

heeft eene aanzienlijke sortering van *St. NICOLAAS-GE-
SCHENKEN* ontvangen, welke tegen zeer billijke prijzen bij
hem te bekomen zijn.

De Ondergeteekende heeft de eer, zijne geachte begunsti-
gen te berichten, dat zijn winkel op nieuw ruim voorzien
is met alle soorten van *KINDER-SPEEL-
GOEDEREN* van *NICOLAAS-GESCHEN-
KEN*, alsmede van alle de andere Voorwerpen, die tot eenen
wel geassorteerden *GALANTERIE-WINKEL* ver-
eischt worden. Hij zal alles trachten aan te wenden, om, door eene
soliede en prompte bediening, zich ieders gunst en recomandatie
waardig te maken.

W. ULDERINK, Jr.
oude firma: **H. TIKKEL.**

Over de Turfstraat te Arnhem.

L. S. GOMPEN Jr. te Arnhem,

heeft dezer dagen in zijn Magazijn uit *Engeland*, *Frankrijk* en *Duitsch-
land* ontvangen eene uitmuntende sortering *Nieuwigheden*, zeer ge-
schikt voor *SINT-NICOLAAS-GESCHENKEN*,
tot zeer lage en vastgestelde prijzen.

† † † Een *JONG MENSCH* van de Protestantische
† † † Godsdienst, over een min of meer aanzienlijk kapitaal
kunnende beschikken, en gaarne werkzaam wilstende zijn,
wenschte zich in eenen of anderen soliedien tak van handel of nijverheid
te associëren, hetzij te *Amsterdam*, of in de Provincien *Utrecht*,
Zuid-Holland of *Gelderland*. Hiertoe gelegenheid zijnde, adresere
men zich *franco*, met opgave van den aard der werkzaamheden, en
onder verzekering der stipste geheimhouding, onder Letter *X*, aan het

Handel- en Adres-Kantoor

VAN

A. GOLDBERG,

achter het Paleis te Amsterdam;

alwaar men plaatsen bezorgt aan *KANTOORBEDIEN-
DEN*, *REIZIGERS-MAGAZIJNKNECHTS*,
COUVERNEURS-SECONDANTS, *HUIS-
BEWAARDERS*, en alle andere personen, die zich te dien
einde aan genoemd Kantoor moeten laten inschrijven.

NB. Heeren Koopliden, en al diegenen, welke personen verlan-
gen, zijn *VRIJ VAN ALLE ONKOSTEN*, en worden spoedig van dezelve
voorzien. — Men bezorgt tevens *REKWESTEN* als ook
ADVERTENTIEN in alle *BINNEN- EN BUITENLANDSCHE
COURANTEN*.

Ook belast men zich met het *BEZORGEN VAN COM-
PAGNIESCHAPPEN*, *OVERNEMING VAN
AFFAIRES*, onderhandsche *KOOP*, *VERKOOP*
en *VERHURING* van Huizen, Buitenplaatsen, Tuinen enz.
enz.; en worden de eigenaars van perceelen in *Gelderland*, in hun
eigen belang uitgenoodigd.

De met 10. Mei of eerder te huur zijnde *Perceelen of Kamers* aan
genoemd Kantoor op te geven.

Ook kan men ter zelfder plaatse, tegen eene geringe provisie, *WIS-
SELS EN ACCEPTATIEN* betaalbaar stellen.

Aan hetzelfde Bureau worden door *A. GOLDBERG*,
BEEEDIGD-TRANSLATEUR in de Hoog- en
Nederduitsche, Fransche, Engelsche, Italiaansche en Spaansche Ta-
len, alle soorten van Acten, Volmagten, Testamenten, Avarijen, als
ook alle

TOT HET TROUWEN NOODIGE PAPIEREN vertaald.

NB. Ongefrankeerde brieven worden volstrekt geweigard.

NB. NB. Tot narigt dient, dat hetzelfde, behalve met dat onlangs
te *Rotterdam* opgerigte, onder dezelfde firma kanteerende kantoor,
met geen ander in eenige betrekking staat.

* Bij *C. A. THIEME*, te *Arnhem*, is van de pers
gekomen, en in de voornaamste Boekwinkels verkrijgbaar gesteld:

GELDERSCH E VOLKS-ALMANAK

voor het Jaar 1838;

DOOR

O. G. Geldring,

Predikant te Hemmen.

Met drie Plaatjes.

Vierde Jaargang.

I N H O U D:

Op den dood van Nederlands geliefde Koningin. (*Dichtstukje*). —
Kalender. — Stand der bevolking van *Gelderland*. — *MENGEWERK*.
De komst des Konings te *Arnhem*. — *Gelderland*. — De Woerd, een
kerkhof der Batavieren, onder *Setten*. — Het lied des Doodgravers. —
Over de zucht naar Oudheden in onze dagen. — Vergankelijkheid,
(*liancang*). — De Nevelhorst onder *Didam*. — De Priester van *Qom-
berk*. — De Veluwschans. — Ontrouw gestraft. — De Eikenboom
in het slot *Doornenburg*. — Ridder worsting. — Het Huis *Willems-
borch*. — Een aanspraak van Meester *MAORTEN BAORDMAN*, over
den slagten tijd. — En ander praetjen. — Een minnebrief van een
landman. — Des landmans *MELCHIOR*'s gedachten over levenswijs-
heid. — Iets over *D. BAX*. — Onder het afscheid van mijn jongste
zoonje. — Op den dood van mijnen zwager *VERWEEL*. — Het
Roosje. — Een nacht in het ziekvertrek van *A. G. V. E. T.* — De
Verrader. — Geldersche Hulsput.

De prijs op ordinair papier is . . . . . f 0.75.

Dito in karton . . . . . 1.00.

Dito velin, verguld op zate en in koker . . . . . 1.80.

Van de vorige Jaargangen zijn nog enkele Exemplaren te
bekomen.

Te ARNHEM, bij *C. A. THIEME*, Boekdrukker.